

Riigi Teataja

Nr. 99.

17. detsembril 1929 a.

Nr. 99.

- Art. 661. Eesti Vabariigi 1929/1930 a. kulude ja tulude lisaeelarve nr. 1 arvel eelkrediitide määramise seadus nr. 3.
662. Maaseaduse täiendamise ja muutmise seaduse § 8 õiendus.
663. Korraldus a.-s. „Tallinna Laevaihisus“ mõnesuguste dokumentide sularahas tempelmaksmise korra kohta.
664. Korraldus Tartu Eesti Majanduse Ühisuse mõnesuguste dokumentide sularahas tempelmaksmise korra kohta.
665. Määrus tulumaksu asjus.
666. Määrus tulumaksu asjus.
667. Teadaanne tulumaksu asjus maja- ja maapidajaile.
668. Teadaanne tulumaksu asjus avaliku aruandmise korra alla kuuluvaile ettevõtetele.
669. Otsus Maidla ja Erra valla piirimuutmise asjas.
670. Vallavolikogude kodukord.
671. Osaline muudatus sundmääruses pagari, kondiitri, kompveki ja leivaküpsetamise käsitööstuste kohta Võrus.
672. Muudatus sundmäärusele alkoholsete jookide müügi kohta Petseris.

Riigikogu poolt 10. detsembril 1929
vastuvõetud

661. Eesti Vabariigi 1929/1930. a. kulude ja tulude lisaeelarve nr. 1 arvel eelkrediitide määramise seadus nr. 3.

§ 1. Määratakse 1929/1930. a. lisaeelarve nr. 1 arvel eelkrediiti järgmiselt:

Kulud.

Korralised kulud.

Kaitseministeerium.

§ 10. Avalikud maksud ja
kohustused Kr. 16.000.—

§ 90. Segakulud:

a) mitmesugused kulud „ 11.200.—

Kaitseministeerium Kr. 27.200.—

Korralised kulud Kr. 27.200.—

Erakorralised kulud.

A. Riigikeskasutuste kulud.

Teedeministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 8. Mitmesuguste tööde
korraldamine Kr. 893.950.—

Keskasutus Kr. 893.950.—

Teedeministeerium Kr. 893.950.—

Riigikeskasutuste kulud Kr. 893.950.—

Erakorralised kulud Kr. 893.950.—

Kulud Kr. 921.150.—

§ 2. Eelmises paragrahvis tähendatud eelkrediidid kaetakse 1929/1930. a. lisaeelarve nr. 1 korras.

§ 3. Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega Riigi Teatajas.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu abiesimees R. Penno.

Abisekretär A. Tõllassepp.

Asjadevalitseja E. Maddison.

662. Õiendus.

Riigi Teatajas nr. 95/96 — 1925. a. avaldatud „Maaseaduse täiendamise ja muutmise seaduse“ § 8. kolmandas reas on järgmine viga:

On trükitud:

„§ 4 ja § 5 põhjal § 7 tähendatud“
peab olema:

„§ 4 ja § 5 põhjal ning § 7 tähendatud“.

Algkirjale alla kirjutatud:

Riigikogu Esimees K. Einbund.

Abisekretär J. Piiskar.

Asjadevalitseja E. Maddison.

663. Majanduseministri korraldus aktsiaseltsi „Tallinna Laevauhisus“ mõnesuguste dokumentide sularahas tempelmaksu korra kohta.

Alus: Tempelmaksu seaduse § 17 p. 19 (RT 45 — 1928).

§ 1. Luban aktsiaseltsile „Tallinna Laevauhisus“ tempelmaksta sularahaga käesolevas korralduses ette nähtud korras järgmised dokumendid:

1) aktsiaseltsiga tehtavad lepingud, arvatud välja lepingud: a) mis tehakse riigiasutustega ja b) mis esitatakse vastavale maksuinspektorile või otsekoheste maksude valitsusele Tempelmaksu seaduse § 7 ette nähtud korras;

2) aktsiaseltsi ja tema osakondade poolt välja antavad arved;

3) välismaalt saadavad arved;

4) välismaalt saadavad vekslid.

§ 2. Käesoleva korra järgi tempelmaksu kuulumate dokumentide tempelmaksu arvestamiseks peetakse kolm eri-tempelmaksuraamatut, nimelt üks aktsiaseltsi peakontoris, üks kaubanduseosakonnas ja üks tolliosakonnas (firma Joh. Pitka & Pojad). Tempelmaksuraamatud peavad sisaldama järgmised lahtrid:

1) järjekorranumber;

2) sissekande kuupäev;

3) firma või isiku nimi, kellega dokument tehtud, dokumendi kuupäev ja lühendatud sisu;

4) dokumendi summa välisrahas;

5) dokumendi summa Eesti rahas;

6) tempelmaksu summa.

§ 3. Tempelmaksuraamatud tulevad enne tarvitamist läbi nõorida ja otsekoheste maksude valitsusele esitada kinnitamiseks pitseriga.

§ 4. Tempelmaksuraamatutesse kantakse Eestis tehtud dokumendid kohe peale nende

tegemist ja välismaalt saadud dokumendid kohe peale kättesaamist kronoloogilises järjekorras, ja igale dokumendile märgitakse:

1) järjekorranumber, mille all dokument tempelmaksuraamatusse kantud;

2) tempelmaksu summa;

3) et tempelmaks tasutakse käesoleva korra järgi.

Välismaalt saadud dokumendile märgitakse peale p.p. 1—3 tähendatud andmete veel dokumendi kättesaamise kuupäev.

§ 5. Tempelmaksu maksab aktsiaselts „Tallinna Laevauhisus“ iga kuu eest järgneva kuu jooksul Eesti Panga Tallinna osakonda ja tempelmaksuraamatutesse märgitakse vastavate kokkuvõtete juures, missuguste kvitungite vastu tempelmaksu summad tasutud.

§ 6. Käesolev korraldus hakkab maksma 1. jaanuarist 1930 a.

Tallinnas, 30. novembril 1929 a. Nr. 2560/g.

Majanduseminister J. Zimmermann.

Otsekoheste maksude valitsuse
direktor E. Vilken.

664. Majanduseministri korraldus Tartu Eesti Majanduse Ühisuse mõnesuguste dokumentide sularahas tempelmaksu korra kohta.

Alus: Tempelmaksu seaduse § 17 p. 19 (RT 45 — 1928).

§ 1. Luban Tartu Eesti Majanduse Ühisusele tempelmaksta sularahaga käesolevas korralduses ette nähtud korras järgmised dokumendid:

1) ühisuse poolt välja antavad arved;

2) välismaalt saadavad arved;

3) välismaalt saadavad vekslid.

§ 2. Käesoleva korra järgi tempelmaksu kuulumate dokumentide tempelmaksu arvestamiseks peetakse ühisuses eri-tempelmaksuraamat, mis sisaldab järgmised lahtrid:

1) järjekorranumber;

2) sissekande kuupäev;

3) arve saaja nimi või välismaalt saadud arve või vekslid väljaandja nimi ja väljaandmise kuupäev;

4) arve või vekslid summa välisrahas;

5) arve või vekslid summa Eesti rahas;

6) tempelmaksu summa.

§ 3. Tempelmaksuraamat tuleb enne tarvitamist läbi nõorida ja otsekoheste maksude valitsusele esitada kinnitamiseks pitseriga.

§ 4. Tempelmaksuraamatusse kantakse väljaantavad arved enne käestandmist ja välismaa arved ning vekslid kohe peale kättesaa-

mist kronoloogilises järjekorras, ja igale dokumendile märgitakse:

1) järjekorranumber, mille all dokument tempelmaksuraamatusse kantud;

2) tempelmaksu summa;

3) et tempelmaks tasutakse käesoleva korra järgi.

Välismaalt saadud dokumendile märgitakse peale p.p. 1—3 tähendatud andmete dokumendi kättesaamise kuupäev.

§ 5. Tempelmaksu maksab Tartu Eesti Majanduse Ühisus iga kuu eest järgneva kuu jooksul Eesti Panga Tallinna osakonda ja tempelmaksuraamatusse märgitakse vastava kokkuvõtte juures, missuguse kviitungi vastu tempelmaksu summa makstud.

§ 6. Käesolev korraldus hakkab maksma 1. jaanuarist 1930 a.

Tallinnas, 30. novembril 1929 a. Nr. 2551/g.

Majanduseminister J. Zimmermann.

Otsekoheste maksude valitsuse
direktor E. Vilken.

665. Määrus.

Ühistegelised asutused vabastatakse Tulumaksu seaduse § 39 ette nähtud osanikkude ja aktsionäride nimekirjade esitamisest 1930 aastal.

Alus: Tulumaksu seaduse § 93.

6. detsembril 1929 a. Nr. 1345-B.

Majanduseminister J. Zimmermann.

Otsekoheste maksude valitsuse
direktor E. Vilken.

666. Määrus.

Kuni edaspidise korralduseni 1930 aastal mitte toimida Tulumaksu seaduse § 65 ette nähtud palgast-kinnipidamist.

Alus: Tulumaksu seaduse § 93.

6. detsembril 1929 a. Nr. 1346-B.

Majanduseminister J. Zimmermann.

Otsekoheste maksude valitsuse
direktor E. Vilken.

667. Otsekoheste maksude valitsuse teadaanne 1930 aasta tulumaksu asjus.

Kõigile maja- ja maapidajatele.

1. Kõik maja- ja maapidajad või nende asemikud on kohustatud Tulumaksu seaduse § 37 põhjal esitama sellekohasel blanketil (vorm nr. 1) linnades — maksuinspektorile,

valdades ja alevites — valla- (alevi-) valitsusele kõigi nende isikute täieliku nimekirja, kes käesoleva aasta 15. detsembril nende majades elasid, võttes arvesse ka majast ajutiselt lahkunuid.

2. Võõrastemajades ja möbleeritud tubades tuleb tähendatud nimekirja võtta kõik isikud, kes seal on elanud vähemalt kaks nädalat enne ja üks nädal pärast 15. detsembrit s. a.

3. Ülemaltähendatud nimekirjade esitamise viimaseks tähtajaks on 30. detsember s.a.

4. Nimekirjade blanketid (vorm nr. 1) on saada maksuinspektorite kantsleides ja valla- (alevi-) valitsustes.

5. Elanikkude nimekirja vastuvõtmise üle antakse kviitung.

6. Nõutud teadete tähtajal mitteandmise või puuduliste teadete andmise pärast langevad süüdlased rahatrahvi alla kuni 20 kroonini (sama seaduse § 74).

7. detsembril 1929 a. Nr. 1349-B.

Otsekoheste maksude valitsuse
direktor E. Vilken.

Vanem maksuasjade juhataja H. Prodel.

668. Otsekoheste maksude valitsuse teadaanne 1930 aasta tulumaksu asjus.

Kõigile avaliku aruandmise korra alla kuuluvatele ettevõtetele.

1. Aruandvate ettevõtete juhatused on kohustatud Tulumaksu seaduse § 39 põhjal esitama kõige hiljemalt 15. jaanuariks 1930 a. otsekoheste maksude valitsusele kõigi osanikkude ja aktsionäride nimekirja, kellel on nimelisi aktsiaid ja osasid, niisama ka teateid andma nende aktsionäride ja osanikkude kohta, kes on annud oma aktsiad ja osad volinikkudele viimasest peakoosolekust osavõtmiseks, näidates ära aktsiate ja osade arvu, mis eelnimetatud isikute paralt. Nimekirjas tuleb ka täielikult tähendada üles kõigi nende isikute elukohad.

Ühistegelised asutused vabastatakse ülaltähendatud nimekirjade esitamisest (Majanduseministri määrus 6. detsembrist 1929 a. nr. 1345-B).

2. Nõutud teadete tähtajal mitteandmise või puuduliste teadete andmise pärast langevad süüdlased rahatrahvi alla kuni 200 kroonini (sama seaduse § 75).

7. detsembril 1929 a. Nr. 1350-B.

Otsekoheste maksude valitsuse
direktor E. Vilken.

Vanem maksuasjade juhataja H. Prodel.

669. Kohtu- ja siseministri 9. detsembri 1929 a. otsus Maidla ja Erra valdade piirimuutmise asjas.

Alus: Eesti ajutise omavalitsuse 30. märtsi 1917 a. seaduse teostamise määruse 22. juunist 1917 a. (VSKK 1917 nr. 173, art. 953)

V osa § 1.

Kinnitan Viru maavalikogu 23. märtsi 1929 a. otsuse (prot. nr. 6 § 9) Maidla ja Erra valdade piirimuutmise asjas.

Selle otsuse järgi eraldada Maidla vallast ja liita Erra vallaga endise Maidla mõisa järelt a.-ü. „Eesti Kiviõli“ päralt olev Maidla asundustalu nr. 3 — pindalaga 28,02 hektaari, hinnatud maksustamiseks 83,61 puhaskasurubla — ühes seadustes ette nähtud kõigi üldiste avalikkude õiguste ja kohustega selle maa-ala ja seal asuvate elanikkude suhtes.

Piirimuudatus teostada eelolevate omavalitsuste valimise suhtes 1. jaanuariks 1930 a., muus osas 1. aprilliks 1930 a.

Kohtu- ja siseminister T. Kalbus.

Administratiiv-osakonna direktor E. Dolf.

Kinnitan juhatajaks vallavalitsustele ja vallavolikogudele.

Alus: Balti kub. talur. asut. juhtim. seaduse (VSK II k. 1912, üld. kub. sead. § 21 märk. lisa) § 17 p. 15, Üld. talur. asut. juhtim. seaduse (VSK IX k., Seisuste seaduse erilisa III raam.) § 102 ja Omaval. ajut. järelevalve seaduse (RT 78 — 1919, seadus 149) § 12.

Tallinnas, 5. detsembril 1929 a.

Kohtu- ja siseminister T. Kalbus.

670. Vallavolikogude kodukord.

I. Koosolekute kokkukutsumine.

§ 1. Vallavolikogu koosolekute kokkukutsujaks on vallavalitsus.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 71.

§ 2. Pärast valimise toimetamise lõpetamist kutsub vallavalitsus maavalitsuse poolt määratud tähtaja jooksul kokku volikogu esimese koosoleku.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 66.

§ 3. Järgnevad volikogu koosolekud seadustes ette nähtud küsimuste otsustamiseks teatud tähtpäevadeks ja päevakorda tõusvate küsimuste lahendamiseks kutsub vallavalitsus kokku oma algatusel.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 70.

§ 4. Vallavalitsus on kohustatud peale § 2 ette nähtud juhtude volikogu kokku kutsuma:

- 1) kesk- või järelevalve-asutiste ettekirjutusel (1866 a. vallaomavalitsuste seaduse § 10),
- 2) revisjonikomisjoni nõudel, või
- 3) $\frac{1}{3}$ osa vallavolikogu liikmete kirjalikul nõudel nende poolt määratud küsimuste otsustamiseks.

Alus: Ajutise järelevalve seaduse § 12, Üld. kub. korr. § 30.

§ 5. Kesk- või järelevalve-asutiste ettekirjutuste täitmiseks tuleb volikogu kokku kutsuda ettekirjutuse tegija poolt määratud tähtajaks.

Kui vallavalitsus revisjonikomisjoni või $\frac{1}{3}$ volikogu liikmete nõudel kahe nädala jooksul volikogu ei ole kokku kutsunud, võib revisjonikomisjon või $\frac{1}{3}$ volikogu liikmeid pöörduda järelevalve-asutise poole volikogu kokkukutsumise nõudega.

Alus: 1866 a. Vallaomavalitsuse seaduse § 10.

§ 6. Koosoleku kokkutuleku ajast teatakse volikogu liikmetele kutsetega, mis saatetakse välja ühes päevakorraga (kui võimalik, siis ka vallavalitsuse ettepanekutega) vähemalt kolm päeva enne koosolekut.

Erakorralistel juhtudel võib see tähtaeg olla lühem.

Kui vallavalitsus kirjalikke ettepanekuid päevakorraga volinikkudele kätte ei saada, on vallavalitsus siiski kohustatud päevakorrapunktide kohta koguma tarvilikud andmed ja välja töötama ettepanekud volikogule süsõnaliselt esitamiseks, välja arvatud ettepanekud vallavalitsuse ja revisjonikomisjoni valimiseks.

Märkus. Kõik volikogu liikmed on kohustatud vallavalitsusele teatama oma aadressi ja selle muutmist.

II. Päevakorra kokkuseadmine.

§ 7. Vallavolikogu koosoleku päevakorra seab kokku vallavalitsus, sinna asju paigutades: 1) valitsusasutiste ettekirjutusel, 2) vallavolikogu ja valitsuse enese algatusel, 3) vallavolikogu liikmete ettepanekul ja 4) eraisikute ja asutiste palvel.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 70, Üld. kub. korr. § 30.

§ 8. Päevakorda võib võtta ainult neid küsimusi, mis maksvate seaduste järgi kuuluvad vallavolikogu võimkonda.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 70 ja 1866 a. Vallaomavalitsuste seaduse § 11.

§ 9. Volikogu võimkonda kuulub:

1) kogu valda puutuvate majanduslike ja ühiskondlike asjade otsustamine;

2) valla omanduses või kasutada olevate kinnisvarade valitsemise korraldamine;

3) valla kapitalide ja muu vara ning ettevõtete valitsemise korraldamine, samuti kõigi valla poolt asutatud ja ülalpeetavate asutiste, koolid ligi arvatud, korraldamine alustel, mis ette nähtud maksvates seadustes, määrustes ja asutamiskirjades, kui need olemas;

4) nõupidamine valla kasude ja tarvete asjus ja hoolitsemine nende eest;

5) valla asjade kohta valitsusasutistele soovide ja ettepanekute tegemine oma esindajate kaudu;

6) maksude määramine ja nende võtmise korraldamine seadustes kindlaks määratud alustel ja ulatuses;

7) vallaametnike palga määramine;

8) vallavalitsuse tegevuse arutamine ja vallavalitsuse peale tõstetud kaebuste läbivaatamine;

9) valla asjus kohtutes kaebuste ja nõudmistest tõstmise otsustamine ja selleks volinikkude valimine, kui see ei ole usaldatud vallavalitsusele;

10) kõigi niisuguste küsimuste otsustamine, kus üldise seaduse, eriseaduste või erikorralduste järgi nõutakse vallavolikogu luba või nõusolekut;

11) valimised seadustes ette nähtud korradel.

Alus: P.p. 2—12: 1866 a. Vallaomavalitsuste seaduse § 11.

§ 10. Uue volikogu esimese koosoleku päevakorda tuleb tingimata võtta:

1) vallavanema abide arvu kindlaksmääramine (Vallavolikogude valimise seaduse § 76);

2) vallavalitsuse liikmete palga kindlaksmääramine (Vallavolikogude valimise seaduse § 86);

3) vallavanema ja tema abide valimine (Vallavolikogude valimise seaduse § 77);

4) revisjonikomisjoni liikmete arvu kindlaksmääramine ja nende valimine (Vallavolikogude valimise seaduse § 75).

§ 11. Asjad, mis vallavalitsusele teada antud pärast päevakorra kokkuseadmist, kannab vallavalitsus vallavolikogule ette enne koosoleku algust, kui ta leiab selle tarvilikuks ning võimalikuks, kusjuures vallavolikogu võib samal koosolekul nendest otsustada ainult rutulised, edasilükkamatu iseloomuga asjad.

§ 12. Vallavolikogul on õigus muuta ja täiendada vallavalitsuse poolt kokku seatud päevakorda, kuid asju, mis päevakorda ei

olnud võetud, ei saa otsustada ilma vallavalitsuse nõusolekuta ega seisukohata, vaid need annab volikogu vallavalitsusele läbivaatamiseks ja järgmise koosoleku päevakorda võtmiseks või, kui küsimus rutuline, siis esinemiseks samal koosolekul pärast seisukohavõtmist.

Koosoleku jooksul uusi küsimusi otsustamiseks päevakorda võtta ei saa ka vallavalitsus enese algatusel.

III. Koosolekute avamine, juhatamine ja lõpetamine.

§ 13. Vallavolikogu koosolek on otsustusevõimeline, kui koos on vähemalt pool kõigist volinikkudest.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 72.

§ 14. Vallavolikogu koosolekud peetakse vallamajas. Erakorralistel juhtudel kui asjaolud seda nõuavad, võib koosolekuid tarviduse järgi pidada ka mujal.

Alus: 1866 a. Vallaomavalitsuste seaduse § 5.

§ 15. Vallavolikogu koosolekud avab vallavanem või tema abi seadusliku arvu volikogu liikmete (kvoorumi) kohalolekul ja loeb ette päevakorra, mille järel paneb ette teha tarvilikke muudatusi või täiendusi päevakorras.

§ 16. Koosolekut juhatab vallavanem, tema äraolekul või tema soovil vallavanema abi. Protokolli kirjutab vallasekretär.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 69.

§ 17. Kui ühe tunni jooksul koosoleku alguseks määratud ajast kohale ei ilmu tarvilikku arvu volinikke, teatab juhataja, et koosolek pidamata jääb kvoorumi puudusel.

§ 18. Igakord, kui arutatakse vallavalitsuse tegevust, valib volikogu volinikkude hulgast koosoleku juhataja ja protokollikirjutaja.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 69.

§ 19. Uue volikogu esimese koosoleku avab ja juhatab seda kuni koosoleku lõpuni senine vallavanem või ta abi.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 69.

§ 20. Koosolek on otsustusevõimeline kuni seadusliku arvu liikmete (kvoorumi) koosolekul viibimiseni. Kvoorumi puudusel määrab juhataja koosolekule vaheaja ja kutsub kõr-

valruumides või õues viibivad volikogu liikmed koosolekule.

Märkus. Hääletuse ajal koosoleku ruumis mitteviibijad loetakse koosolekut lahkunuks.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 72.

§ 21. Kui pärast vaheaega seaduslikku arvu volikogu liikmeid (kvoorumit) kokku ei tule, lõpetab juhataja koosoleku. Uut koosolekut selsamal päeval pidada ei saa.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 72.

§ 22. Koosolek lõpeb: a) päevakorra läbiarutamisega, b) volikogu otsuse põhjal või c) juhataja määramisel (kodukorra §§ 21 ja 24).

§ 23. Vallavolikogu koosolekud on avalikud, kuid volikogu võib neid tarbekorral kuulutada kinnisteks.

IV. Koosoleku juhataja õigused ja kohused.

§ 24. Vallavolikogu juhataja kohuseks on kõigepealt sõna anda päevakorras oleva küsimuse selgitamiseks või küsimust ise selgitada, kui ettepanekut ei ole kirjalikult volinikkude kätte saadetud järjekorras sõna anda küsimuse enese kohta sõna soovivatele volinikkudele, ära keelata omavolilist sõnavõtmist ja pidada korda, panna ettepanekud hääletamisele ning teatada tagajärjed. Temal on õigus kõnelejaid peatada kõneainest kõrvalekaldumise, korrarikkumise ja haavavate sõnade tarvitamise puhul, kõnelejatele märkusi teha ebakohaste sõnade ja ütluste eest, korrale kutsuda, kahekordse hoiatuse järel sõna ära võtta, koosolekule ette panna korrarikkujat välja heita, kui see juhataja korraldusele ei alistu, koosolekule vaheaega määrata ja koosolekut lõpetada, kui koosoleku jätkamine osutub võimatuks volikogu liikmete ülalpidamise tõttu.

Alus: Üld. kub. korr. §§ 180—187 ja 1866 a. Vallaomavalitsuste seaduse § 20 p. a.

§ 25. Volikogu liikmeid, kes koosolekul korda rikuvad, käratsevad, vile, trampimisega või mõnel muul viisil sihilikult takistavad koosoleku edasikestmist, on juhatajal õigus kahekordse hoiatuse järele koosolekule ette panna väljaheitmiseks.

Alus: Üld. kub. korr. § 196.

§ 26. Kui koosolekul ette tuleb korrarikkumisi kõrvaliste isikute poolt, võib juhataja nõuda nende lahkumist koosoleku ruumist, kuna käsule mittealistuvaid ta laseb välja viia.

Alus: Üld. kub. korr. § 190.

§ 27. Volikogu liige, kes juhataja tegevusega ei ole rahul, võib rahulolematuse põhjused kirjalikult ära märkida oma arvamuses, mis juurde lisatakse koosoleku protokollile.

Alus: Üld. kub. korr. § 186.

§ 28. Juhataja kohuseks on valvata selle järele, et volikogu koosolekul arutataks ja otsustataks ainult neid asju ja küsimusi, mis seaduse järgi kuuluvad volikogu võimkonda. Kõik teised asjad ja ettepanekud, kui nad päevakorra järgi tulnud arutusele või volinikkude poolt üles tõstetud päevakorrast kõrvale kaldudes, on juhataja kohustatud kohe kõrvaldama otsustamisest ja nende kohta lõpetama läbirääkimised, niipea kui ta asja lähemal arutusel, või kui ta tähelepanu sellele juhitakse, selgusele jõuab, et see ei kuulu volikogu võimkonda.

Alus: 1866 a. Vallaomavalitsuste seaduse § 20 p. a. Üld. kub. korr. § 185.

§ 29. Sekretäril on koosolekuil sõnaõigus, kui ta hääleõigust ei oma volikogu liikmena. Seadusevastaste arutuste puhul ja ettepanekute tegemisel volikogu liikmete poolt on ta õigustatud ja kohustatud sellele juhtima volikogu tähelepanu, kuna ta juhul, kui esimesed jäävad oma arutuste või ettepanekute juurde, peab kandma enese kaitseks vastava märkuse protokollile.

Alus: Üld. kub. korr. § 115.

V. Läbirääkimiste kord.

§ 30. Iga volikogu liige saab sõna selles järjekorras, kuidas sõnasoovimised kas kirjalikult või suusõnal on teatatud koosoleku juhatajale. Kõnet ei või teine liige oma kõnega katkestada.

Alus: Üld. kub. korr. § 182.

§ 31. Iga volinik peab kõnelema arusaadavalt ja ainult arutusel oleva asja kohta. Kõrvalekalduvad läbirääkimised juhib koosoleku juhataja uuesti asja juurde.

Alus: Üld. kub. korr. § 110.

§ 32. Vallavalitsuse liikmed, aruandjad ja komisjonide liikmed saavad sõna väljaspool järjekorda, kui asju arutatakse, kus nemad oma ameti järgi on kohustatud andma seletusi.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 77.

§ 33. Vallavolikogu võib maksuma panna kõnede lühendamise eesmärgiga järgmisi kitsendusi: lühendada kõneajaga, kinni panna kõnelejate nimekirja, kusjuures soovijad ennast enam üles ei või anda või seda peavad tegema

enne nimekirja kinnipanekut ja ka läbirääkimisi hoopis ära lõpetada, kui küsimust küllalt on sõelutud.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 70.

§ 34. Volikogu liikmed võivad oma küsitud sõnad edasi anda teistele liikmetele ja oma sõnasaamisjärjekorda vahetada üksteisega, millest tuleb teatada koosoleku juhatajale.

Alus: Üld. kub. korr. § 181.

§ 35. Koosoleku päeva- ja asjaajamiskorra kohta antakse sõna väljaspool järjekorda, kuid ainult üks kord ja mitte üle kolme minuti. Neil kordadel tehtud ettepaneku kohta antakse sõna kahele poolt ja kahele vastu, igaühele aga mitte üle kolme minuti. Peale seda pannakse ettepanek hääletamisele.

§ 36. Läbirääkimised päevakorra punkti kohta lõpetatakse, kui enam sõnasoovijaid ei ole või kui läbirääkimiste lõpetamiseks tehtud vastav otsus. Läbirääkimiste lõpetamine teeb juhataja koosolijatele teatavaks.

§ 37. Hääletamismotiivide avaldamiseks võib üks ning sama isik ühe ning sama hääletamise puhul sõna saada ainult ühe korra enne hääletamist ja mitte üle kolme minuti.

§ 38. Erakorraliseks teadaandeks saab sõna ainult üks kord. Erakorralise teadaande puhul võib teha ettepanekuid ja avada läbirääkimisi. Erakorraline teadaanne peab sisaldama teadaandmist mingisuguse erakorralise sündmuse kohta, mis ühenduses seisab vallavolikogus arutusel olevate küsimustega, vallavolikogu või vallavalitsuse tegevusega või valla huvidega. Kui erakorraline teadaanne puudutab arutusel olevat küsimust, siis antakse selle kohta läbirääkimiseks sõna esimesel kõnevaheajal, vastasel korral aga käesoleva päevakorrapunkti lõpul. Peale tegelikule hääletamisele asumist ei anta kellelegi mingis asjas sõna enne hääletamise lõppu.

§ 39. Sõna isiklikus küsimuses saab pärast selle päevakorrapunkti lõpetamist, mille arutamise ajal säärast soovi avaldati. Kõnelemiseks antakse sel puhul aega kuni 5 minutit ja ainult üks kord.

§ 40. Faktiliste õienduste tegemiseks antakse sõna väljaspool järjekorda, kui käesolev kõne lõppenud, kuid ainult üks kord.

VI. Vallavolikogu liikmete isiklikud õigused ja kohused.

§ 41. Igal volikogu liikmel on asjade otsustamisel ainult üks hääle.

Alus: Üld. kub. korr. § 115.

§ 42. Kõigil volikogu liikmetel on sõnavabadus, kuid keegi ei tohi sellejuures tarvitada niisuguseid sõnu, mis kuritegevusele kutsuvad, mis kaasliikmetele haavavad või alandavad ja mis koosolekul võivad sünnitada segadust ning on viisakuse vastased.

Alus: Üld. kub. korr. § 48.

§ 43. Asjade arutusel peab iga liige juhatajalt sõna küsima ega tohi kõnelda ilma juhataja loata ega väljaspool järjekorda.

Alus: Üld. kub. korr. §§ 181, 182.

§ 44. Vallavolikogu koosolekule kutsutud asjaosaliste eraisikutega ei ole volikogu liikmetel lubatud pidada läbirääkimisi, vaid soovi korral panevad volikogu liikmed küsimusi ette asja kohta juhataja kaudu või juhataja loaga.

Alus: Üld. kub. korr. §§ 181, 182.

§ 45. Volikogu koosolekul peab iga volikogu liige end ülal pidama viisakalt ja kainelt. Purjusolek, joomine, suitsetamine, ebaviisakas ülesastumine, kisa ja riid on volikogu koosolekutel keelatud. Samuti on keelatud omavoliline koosoleku jätkamine, kui volikogu juhataja selle lõpetanud.

Alus: Üld. kub. korr. §§ 48 ja 189.

§ 46. Vallavolinik, kes puudunud ilma mõjuvate põhjusteta kolmelt koosolekult järgimööda, arvatakse volikogu otsusega volikogust lahkunuks. Tema asemele astub järgmine kandidaat nimekirjast, mille järgi oli valitud lahkunud volinik.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 74.

§ 47. Mõjuvateks põhjusteks, mille tõttu võidakse koosolekult puududa, loetakse: 1) haigus, 2) muude teenistuskohuste täitmine, 3) lähemate perekonnaliikmete raske haigus ja surm.

Alus: Üld. kub. korr. § 36.

§ 48. Vallavolinikkudel ei ole õigust nõuda ega saada palka volikogu liikmete kohuste täitmise eest.

VII. Hääletamise kord.

§ 49. Küsimuse arutamine lõpeb tehtud ettepanekute hääletamisega.

Kõik ettepanekud peavad olema arusaadavad.

§ 50. Enne hääletamist avaldab koosoleku juhataja kõik ettepanekud ja nende kohta tehtud parandused ja täiendused.

§ 51. Asjakäigusse puutuvad ettepanekud, nagu küsimuse otsustamise edasilükkamine,

komisjoni andmine, komisjoni tagasiandmine, täiendavate andmete nõutamine j.n.e., hääletatakse enne sisuliste ettepanekute hääletamist.

§ 52. Sisulistest ettepanekurest hääletatakse parandused ja täiendused ettepanekute kohta enne kui ettepanekud, mille kohta nad tehtud.

Kui ettepanekuid, parandusi või täiendusi mitu, siis hääletatakse kõigepealt kaugemaulatuselised, s.o. need, mille vastuvõtmine teeb tarbetuks teiste hääletamise. Kui ettepanekute hulgas ei ole sääraseid, hääletatakse ettepanekud sisseandmise järjekorras.

Alus: Üld. kub. korr. § 181.

§ 53. Ettepanekut hääletamisele pannes peab koosoleku juhataja küsimuse üles seadma nii, et ta sisaldaks üht ettepanekut, mille peale on võimalik vastata sõnadega „ja“ või „ei“.

§ 54. Kui keegi volikogu liikmetest seda nõuab, tuleb hääletusele tulev ettepanek, kui ta koosneb kahest või rohkemast osast, jaotada osadesse ja hääletada osade kaupa.

§ 55. Hääletamine sünnib lahtiselt või salajaselt.

Lahtist hääletamist toimetatakse käe ülestõstmisega, kusjuures enne ära loetakse poolt- ja siis vastuhääled. Salajast hääletamist toimetatakse kuulidega või sedelitega.

§ 56. Lahtised hääled loeb koosoleku juhataja vallavolinikkude ülestõstetud käte järgi, kuna kinnise hääletamise puhul võib volikogu määrata volinikkude hulgast selleks erilised hääletelugejad.

§ 57. On hääletamisel üks ettepanek, siis loetakse hääled „poolt“ ja „vastu“ ja tunnustatakse ettepanek vastuvõetuks, kui ta sai hääli üle poole koosolijate häälest.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 73.

§ 58. On hääletamisel mitu ettepanekut, siis hääletatakse kõik ettepanekud ja tunnustatakse see ettepanek vastuvõetuks, mis sai kõige suurema võrreldava enamuse. Ei saanud aga ükski ettepanek absoluutset enamust, siis loetakse ettepanekud tagasilükatuks. Hääletamisel vähemusse jäänud ettepanekuid ei või sellel koosolekul enam panna teistkordsele hääletusele.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 73, Riigikohtu adm.-osak. toim. nr. 2941 — 1929.

Märkus 1. Kui volikogus hääletamisel kaks või rohkem ettepanekut on saanud ühepalju hääli, kuigi üle poole koosolijate häälest, või ükski ettepanek pole saanud enamust, siis tuleb küsimus arutusele võtta järgmisel koosolekul.

Alus: Üld. kub. korr. § 117.

Märkus 2. §§ 57 ja 58 eeskirjade alla ei kuulu asjad, mille kohta seaduse järgi nõutakse kvalifitseeritud hääleteenamust ($\frac{2}{3}$ üldisest koosseisust).

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 73.

§ 59. Küsimused, mille otsustamisel seadus ei nõua salajast hääletamist ega erilist hääleteenamust, otsustab vallavolikogu koosolevate vallavolinikkude hääleteenamusega lahtisel hääletamisel, kui üksikud volinikud ei nõua salajast hääletamist.

Hääle poolenemisel loetakse küsimus tagasilükatuks.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 73.

Märkus 1. Eelnimetatud hääleteenamus määratakse kindlaks hääletamisest osavõtnud volikogu liikmete arvu järgi, s.o. erapooletud loetakse vastuhääletajateks ja vastuvõetud ettepanek peab saama üle poole koosolijate häälest.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 73 lõige 1, Siseministeeriumi seletus 1927 a. Pärnu maavalitsusele, Riigik. adm.-t. 23/167.

Märkus 2. Seadusejõusse astunud kohtuotsused ei kuulu vallavolikogus enam sisuliselt otsustamisele ega hääletamisele, vaid volikogule teatavakstegemisele ja täitmisele.

Alus: Adm. k. k. §§ 41, 42.

§ 60. Üksikute volinikkude volituste tühjastunnustamiseks, ametisolevate isikute vastutuselevõtmiseks, järelevalve-asutiste nõusolekul või ettepanekul vallasekretäri vallandamiseks on tarvis kõigi volinikkude $\frac{2}{3}$ hääleteenamust.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse §§ 73 ja 78.

Märkus. Üksikute volinikkude volituste tühjastunnustamist ei tule vahetada kolmelt koosolekult ilma mõjuvate põhjusteta puudunud voliniku volikogust lahkuks arvamisega. Ilma mõjuvate põhjusteta kolmelt koosolekult puudunud voliniku volikogust väljaarvamine sünnib § 59 ettenähtud hääleteenamusega.

Alus: Riigik. adm. t. nr. 380 —
1. 1926 a.

§ 61. Vallavalitsuse ja vallakohtu liikmete valimised, ametnikkude vastutuselevõtmine, palga suuruse ja erakorraliste toetuste ning gratifikatsioonide määramine ja volinikkude volituste tühjakstunnustamine sünnib salajasel hääletamisel.

Märkus. Hoolekande seaduse põhjal abirahade määramine ei kuulu volikogu võimkonda.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 73 ja Vallakohtu seaduse 1. j. § 8.

§ 62. Volikogu poolt otsustatud või tagasi lükatud ettepanekud ei või enam tulla samal koosolekul arutusele ega ümberotsustamisele.

§ 63. Volikogu ei või muuta oma seaduslikus korras vastuvõetud otsuseid, välja arvatud juhul, mis eriti seadustes täpselt ette nähtud.

Alus: Üld. kub. korr. § 174.

§ 64. Kui keegi volinikkudest tehtud otsuse asjus jääb isearvamusele, siis tuleb tal sellest teatada protokollis sissekandmiseks enne selle allakirjutamist, kusjuures isearvamus tuleb sisse anda kolme päeva jooksul.

VIII. Otsustetegemisest üldse.

A. Vallaametnikud, komisjonid, esindajad.

§ 65. Vallaomavalitsuse täidesaatvaks organiks on vallavalitsus, kes koosneb vallavanemast ja vähemalt kahest ta abist. Vallavalitsuse liikmed valib vallavolikogu kestuse ajaks, kuni uued liikmed uue volikogu poolt ametisse valitakse ja ametikohused üle võtavad. Valida võib ka neid, kes ei ole vallavolinikud, kuid vallavalitsuse liikmetena on neil vallavolikogu koosolekuil ainult sõnaõigus.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 76 ja 77.

§ 66. Oma tegevuse eest saavad vallavanem ja ta abid vallavolikogu poolt määratud kindla palga. Palgamääramine sünnib enne valimisi. Kord määratud palka ei saa vallavolikogu valitu volituste kestuseni vähendada.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 86.

§ 67. Ametikohuste jaotamine vallavalitsuse liikmete vahel, samuti vallavalitsuse muu sisemise korra kindlaksmääramine sünnib vallavalitsuse enese otsusel, mis teatavaks tehakse vallavolikogule.

Alus: Vallasemstvo seaduse § 83.

§ 68. Vallavalitsuse raamatute ja arvete pidamiseks ja üldse vallavalitsuse kogu kantselei ja asjaajamise juhtimiseks peab olema ametis vastava hariduse ja ettevalmistusega kodanikkude hulgast vallasekretär.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 78 ja Aj. seadus vallaametnikkude palga- ja tööolude korraldamise kohta, RT 69/70 — 1920.

§ 69. Vallasekretäri palga määramisel tuleb silmas pidada maavolikogu poolt maksumapandud palga alammäära. Kord määratud palka ei saa vallavolikogu vähendada.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 78.

§ 70. Vallavolikogul ei ole õigust vähendada vallavalitsuse liikmete koosseisu enne nende volituste tähtaja lõppu.

Alus: R. adm. t. nr. 995 — 1.-1926 a.

§ 71. Vallavanema-ametiga ühes ning samas isikus ei või ühendada teisi omavalitsuste ja riigi palgalisi ameteid (1866 a. Vallaomavalitsuse seaduse § 28).

Vallavanema abid ei või ühtlasi olla vallakohtu liikmeteks.

Alus: Senati otsus 31. oktoobrist 1866 a. nr. 4130.

§ 72. Vallakohus koosneb vähemalt neljast liikmest ja kandidaatidest kindlaksmääratud arvul, kes vallavolikogu poolt valitakse salajasel hääletamisel. Kui vallakohtu ringkonda kuulub mitu valda, siis toimetavad valimisi nende valdade volikogud ühisel koosolekul.

Ühiseid volikogu koosolekuid juhatab kõige rahvarikkama kogukonna vallavanem.

Alus: Vallakohtu seaduse § 7.

§ 73. Vallakohtu liikmed ja kandidaadid valitakse kolmeks aastaks vallaelanikkude hulgast, kes on täisealised ja kirjaoskajad.

Ei või valida isikuid: a) kes seisavad kohtu või eeluurimise all; b) kes on kohtu poolt karistatud vangimajaga või mõne muu raskema karistusega; c) kes on olnud kohtu all ja ei ole õigeks mõistetud tegude eest, mis enesega kaasa toovad eelnimetatud karistuse; d) kes on kohtu poolt ametist lahti mõistetud, ja nimelt kolme aasta jooksul peale lahtimõistmist; e) kes on maksujõuetuiks tunnustatud; g) kes on välismaalased.

Alus: Vallakohtu seaduse I j. § 8.

§ 74. Vallavalitsusele ja valla-omavalitsusele kuuluvate organite ja asutiste majanduslikku tegevust ja asjaajamist kontrollib

revisjonikomisjon, kes valitakse volinikkude hulgast volikogu kestuse ajaks. Revisjonikomisjoni liikmete arvu määrab volikogu tarviduse järgi, kuid vähemalt kolm. Revisjonikomisjonil on õigus osa võtma kutsuda asjatundjaid oma töödest ja anda üksikutel korradel revideerimise oma üksikute liikmete hooleks. Revisjonikomisjon valib ise enesele oma liikmete hulgast esimehe ja sekretäri.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 75.

§ 75. Volikogu võib valida erilised ettevalmistavad komisjonid üksikute vallaomavalitsusse puutuvate küsimuste läbiarutamiseks ja väljatöötamiseks vallavalitsuse poolt määratud liikme juhatusel.

§ 76. Komisjonide koosolekud arvatakse otsustusevõimelisteks, kui vähemalt pooled nende liikmetest on koos. Otsused tehakse lihthälteenamusega.

§ 77. Vallavolikogu esindajad valib vallavolikogu oma kestuse ajaks, kui vastavad seadused või volikogu ise ei määra seks lühemat tähtaega. Valida võib ka neid, kes ei ole vallavolinikud.

Alus: Vallavolikogude seaduse § 77.

B. Eelarved ja aruanded.

§ 78. Aastaeelarve esitatakse vallavolikogule mitte hiljem kui 1. jaanuariks ja peab viimase poolt olema läbi vaadatud ja kinnitatud mitte hiljem kui 1. märtsiks.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 85 ja 10. detsembri 1926 a. seadus, RT 99 — 1926.

§ 79. Vallavalitsus tarvitab vallaomavalitsuse kassa summasid volikogu poolt kinnitatud eelarve piirides. Aastaeelarve peab sisaldama kõiki valla sissetulekuid ja väljaminekuid eeltulevaks aastaks ja ühtki vallavolikogu otsust, mis sisaldab rahalist väljaminekut, ei või täide saata muidu, kui sellekohane krediit üles võetakse üldisesse aastaeelarvesse või lisaeelarvesse, kusjuures lisaeelarvesse kantakse need väljaminekud, mida aastaeelarve kokkuseadmisel ei võidud ette näha ja mis ometi ei kannata edasilükkamist järgmise eelarve-aastani.

Erakorralistel juhtudel, kui asi edasilükkamatu, võib vallavalitsus välja anda summasid ka üle eelarve, volikogu poolt enne kindlaks määratud ülemmääran. Niisugused väljaminekud esitatakse volikogule kinnitamiseks ja krediidi määramiseks lähemal koosolekul.

Sellepärast tuleb otsustes, mis sisaldavad rahalisi väljaminekuid, ära näidata, millises eelarves ja eelarveosas (üldine algeelarve, lisa-

eelarve, naturaalkohuste-eelarve j.n.e., osa, peat., §, punkt j.n.e.) vastav krediit on ette nähtud.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 84 ja Omaval. aj. maksuseaduse §§ 71 ja 72, RT 18/19 — 1920.

§ 80. Peaks tarvis olema mõne eelarvepeatüki üksiku paragrahvi kohta teha suuremat väljaminekut, kui selles paragrahvis ette nähtud krediiti, siis võib vallavalitsuse otsuse järgi ette võtta krediidi üleviimist sellesama peatüki piirides, s.o. teatava paragrahvi krediiti suurendada vähendades sama summa võrra teise paragrahvi krediiti, kus on oodata ülejääki. Krediidi üleviimine ühest eelarvepeatükist teise võib sündida ainult volikogu otsuse põhjal.

(Ajutine seadus vallasissetulekute, väljaminekute, eelarvete ja aruannete kohta § 84.)

§ 81. Aruanded läinud aasta kohta valmistab vallavalitsus hiljemalt 1. augustiks ja esitab revisjonikomisjoni arvamusega volikogule, kes nad läbi vaatab § 18 ette nähtud korras.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 85.

C. Mitmesugused muud küsimused.

§ 82. Vallavolikogu otsused vallavalitsuse ja koolide asupaiga muutmise asjus võivad esineda ainult ettepanekutena ja kuuluvad maavalitsuse ja Kohtu- ja siseministri kinnitusele.

Alus: 1866 a. Vallaomavalitsuste seaduse § 5 täh. ja Avalikkude algkoolide seaduse § 27.

§ 83. Vallavolikogu ei või võõrandada valale kuuluvaid kinnisvarasid ainult oma äranägemise järgi, vaid otsused kinnisvarade võõrandamise asjus tuleb kinnitamiseks ette panna maavolikogule.

Alus: V. vallasemstvo seaduse § 88, Riigikohtu otsus 30. märtsist 1926 a., adm.-t. nr. 585-1.

§ 84. Vallamagassist laenuks võetud vilja võib tasuda rahaga, kuid turuhinna määral, kusjuures juurde tuleb arvata kulud sel mõõdul, mis võimaldaksid laenuks antud vilja asemele uue ostmise ja magasisse veo; turuhinna ja sellele juurdearvatavad kulud määrab kindlaks vallavolikogu järelevalve-asutise kinnitamisel.

Alus: Rahva toitm. kindl. seaduse §§ 185 ja 186 ja vallakassade ja viljatagavarade kohta Läänem. kindr.-kub. poolt 23. oktoobril 1869 a. kinnitatud juhatuskirja § 9.

§ 85. Vallavolikogu võib otsustada ka vallamagasi viljatagavara rahakapitaliks muutmise ja magariaidade müümise, kui viimane ei ole enam tarvilik, ühtlasi määrares viljatagavara ja magariaidade realiseerimise viisi ning hinnad, nimelt: kuidaviisi, kunas ja milliste hindadega neid kavatakse rahaks muuta. Sellekohase vallavolikogu otsuse esitab vallavalitsus ühes oma põhjendatud arvamusega ja täielikkude teadetega vallaelanikkude arvu, vallamagasis ja laenus oleva iga viljaliigi hulga kui ka valla päralt oleva senise tootluskapitali suuruse ja koosseisu kohta maavalitsuse kaudu Kohtu- ja siseministeeriumile kinnitamiseks.

Alus: Viljatagavarade kapitaliseerimise määru (Rahva toitm. seaduse § 180 (märk. 2) lisa, 1906 a. järg) §§ 1—8.

§ 86. Vallakapitale võib vallavolikogu tarvitada ainult järelevalve-asutiste nõusolekul ja selleks otstarbeks, milleks nad seadusega määratud või asutamiskirjaga ette nähtud.

IX. Vallavolikogude protokollidest.

§ 87. Vallavolikogude koosolekute kohta kirjutab vallasekretär protokoll (1866 a. V. omaval. seaduse § 12, Järelevalve seaduse §§ 1, 8), kuhu algul üles märgitakse koosoleku järje nr. (lugea esimesest eelarve-aasta algul peetud koosolekust edasi), aeg (kuupäev, aasta ja alguse ning lõpu tunniaeg), koht, volikogu liikmete üldine arv, palju nendest ja kes nimelt koosolekule ilmunud, palju ja kes nimelt puuduvad, koosoleku juhataja ja protokollija nimed, asjad, mis on vallavalitsuse poolt päevakorda määratud ja mis volikogu poolt täiendavalt üles võetud.

Ka koosoleku pidamatajäämise korral koostumise puudusel tuleb kirjutada samade andmetega protokoll, ligi lisades, mis põhjustel koosolek jäi pidamata.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse § 69, 72.

§ 88. Iga üksiku küsimuse, s.o. päevakorrapunkti kohta kirjutatakse protokollis eraldi punkt. Protokollis punkt ehk paragrahv koosneb järgmistest osadest: 1) Päevakorral oleva küsimuse nimetus, 2) ettepaneku motiivid (kui need on olemas), 3) kelle ettepanek vastu võeti, 4) missugusel hääletamisel küsimus otsustati, 5) missuguse hääletarvuga see otsustati ja 7) otsus ise. Kui ettepanekuid oli mitu, tuleb protokollida ka vähemusse jäänud ettepanekute tagajärjed, soovi korral ka läbirääkimiste kokkuvõte, kuid vastuvõetud otsuse ees.

Valimisprotokollides tuleb peale selle märkida: valitu ees-, isa- ja perekonnanimi ja elukoht ja vallaomavalitsuse ametnikkude kohta veel amet, sündimise aeg ja koht, rahvus, riiklõp, haridus, karistusteade (millal, mis eest ja kuidas karistatud), millistes riigivõi omavalitsuse palgalistes ametites on praegu (teated kirjutatakse vallavalitsusel olevate andmete põhjal); vallasekretäri ja õpetajate kohta märgitakse ka kutsetunnistuse nr., kuupäev ja väjaandev asutus.

Andmed valitu kohta võivad olla protokollile juurde lisatud ka eriteatelehenä.

Alus: Vallavolikogude valimise seaduse §§ 77, 78.

Õpetajate valimistel tuleb peale selle täita nõuded, mis ette nähtud vastavates seadustes.

Otsustes kulude või mingisuguste rahaliste väljaannete lubamisel peab ära näitama, millises eelarve peatükis ja paragrahvis ette nähtud krediidiga need kaetakse.

Alus: Omaval. aj. maksuseaduse §§ 71 ja 72.

§ 89. Ettepanekute arutamise ajal sündinud muutused koosoleku koosseisus, mõne osavõtja juurdeilmumine või koosolekuruumist lahkumine, protokollitakse otsuse ees poolt- ja vastuhääle ülesmärgimise puhul sulgudes (klambrites), kuna korraldumised, koosoleku juhataja korraldused, kõnelejale tehtud märkused, hoiatused, sõna äravõtmised, ettepanekud koosolekult lahkumiseks j.n.e. märgitakse arutatavast küsimusest ja otsusest lahus käesoleva päevakorrapunkti otsuse taga.

§ 90. Protokollid kirjutatakse sellekohasesse protokolliraamatusse ja loetakse koosoleku lõpul koosolevatele liikmetele ette.

Volikogul on õigus erakorralistel juhtudel, kui protokollis kirjutamine nõuab pikemat aega ja kui volikogu täies koosseisus protokollile alla ei kirjuta, protokollis allakirjutajateks oma eest volitada, peale koosoleku juhataja ja protokollikirjutaja, vähemalt kolme voliniku, kellel on kõik need õigused ja kohused, mis kodukorra §§ 92 ja 93 volikogule ette nähtud.

Alus: 1866 a. Omavalitsuste seaduse § 13.

§ 91. Pärast protokollis ettelugemist on liikmetel õigus teatada täiendusi ja parandusi üksikute protokollipunktide kohta juhatajale, kes need nõukogule vastuvõtmiseks esitab § 52 ette nähtud korras.

Märkus. Need täiendused ja parandused ei tohi otsust mitte muuta sisu järgi ega sisaldada uut ettepanekut.

§ 92. Kui parandused on volikogu poolt vastu võetud ja protokollis märgitud, loetakse ka need volikogule ette.

Pärast protokollis ja paranduste ettelugemist volikogu liikmetele kirjutavad viimased protokollile alla, mille juhataja ja sekretär lõpuks kinnitavad ka omade allkirjadega, tehes ühtlasi märkuse koosoleku lõpu tunniaja ja nende liikmete kohta, kes koosolekult lahkunud enne protokollis allakirjutamist.

Alus: Üld. kub. korr. § 121.

§ 93. Järelevalve võimaldamiseks saadetakse vallavolikogu protokollidest, ka nendest, mille järgi koosolek kvoorumi puudusel jäänud pidamata, ära kirjad seitsme päeva jooksul peale koosoleku lõppu maavalitsusele. Protokollis ära kirjas peavad toodud olema ka protokollile allakirjutanud isikute nimed ära kirjadena, s.o. ära kiri peab olema täielik.

Protokollide ära kirjade maavalitsusele järelevalvekorras läbivaatamiseks ärasaatmise kohta tehakse protokolliraamatus protokollis algul vastav märkus, kuna järelevalvekorras tehtud korralduste kohta tehakse vastavate protokollipunktide juures sellekohased märkused.

Alus: Järelevalve seaduse § 4 ja 8.

§ 94. Järelevalvekorras ümberotsustamiseks antud ja administratiiv-kohtukorras tühistatud vallavolikogu otsustest teatab vallavalitsus volikogule järgmisel koosolekul pärast teadaande kättesaamist.

Järelevalve-asutise poolt kohtuotsuseni seisma pandud volikogu otsused ei kuulu enne kohtuotsust täitmisele.

Otsused, mis nõuavad erilist kinnitamist või mille protestimiseks on eritähjad, kuuluvad täitmisele ainult peale kinnituse kättesaamist või protestimistähja möödumist.

§ 95. Volikogu otsuste täitmise puhul tehakse protokolliraamatus protokollis täidetud otsuse kõrval märkus, mis kuupäeval otsus täidetud; kui otsuse täitmine sündis kirjalt, siis märgitakse üles ka vastava kirja nr.

Võru linnavolikogu poolt 11. novembril 1929 a. vastu võetud

671. Osaline muudatus sundmääruses pagari, kondiitri, kompveki ja leivaküpsetamise käsitööstuste kohta Võru linnas.

Võru linnavolikogu poolt 27. märtsil 1929 a. vastu võetud ja RT 46 — 1929 avaldatud Sundmääruse pagari, kondiitri, kompveki ja leivaküpsetamise käsitööstuste kohta Võru linnas § 26 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 26. Enne käesoleva sundmääruse maks-mahakkamist juba töötavatel tööstustel, mille ruumid ei vasta §§ 5, 6, 9 ja 13 nõuetele, on õigus töötada edasi neis ruumes hiljemalt kuni 31. detsembrini 1929 a.; kui aga mõnel tähendatud tööstustest ruumid ei vasta ainult § 5 ette nähtud minimaalsetele mõõtudele ruumide kõrguse ja akende valgusepinna kohta, siis võib niisugune tööstus linnavalitsuse sellekohasel loal töötada edasi samus ruumes hiljemalt kuni 1. augustini 1931 a.

Võru linnapea F. Suit.

Sekretär P. Reimann.

Petseri linnavolikogu poolt 7. novembril 1929 a. vastu võetud

672. Muudatus sundmäärusele alkoholsete jookide müügi kohta Petseri linnas.

Linnavolikogu poolt 25. novembril 1927 a., 30. jaanuaril ja 28. veebruaril 1928 a. vastu võetud ja RT 36 — 1928 avaldatud Sundmääruse alkoholsete jookide müügi kohta Petseri linnas § 6-b muuta ja maksma panna järgmises redaktsioonis:

b) teistes müügikohtades (s.o. peale seltsi einelaudade) aga kella 9 hommikul kuni kella 12 öösel, kõigil päevadel, mis ei ole nimetatud käesoleva määruse §§ 3 ja 4, ja kella 12 päeval kuni kella 12 öösel käesoleva määruse § 4 nimetatud pühapäevadel ja teistel pühadel.

Linnapea abi Grünthal.

Sekretär H. Pöder.